

בידה, ואם אינו מספיק מביא לה בשערה; ופריך והא קא עבדא סחיטה, ומשני אין סחיטה בשער, משמע דאי יש סחיטה בשער אסיר אף בשמן, וכן ההיא דשבת¹¹ אסור להדוקי אידרא אפומא דששא, פ"י להדק מוכין על פי בקבוק יין משום סחיטה¹².

ופי' ר"ת דודאי שני סחיתות הם, אחת משום ליבון וההיא לא שייכא אלא במים, ואחת משום מפרק דהוי תולדה דדש ושייכא במשקין אחרים¹³. וכל הני דמייתי משום מפרק נינהו ואסורים לעשות, אבל ליכא למיגזר שלא יניח בגד על הזין כזה שלא יבא לידי סחיטה, לפי שהדין נמאס דאין דגילות לסוחטו ולהוציא יינו, אבל דגילות לסוחט המים כדי ללבנו דמ"ה גזר טפי מלעיל.

וא"ת ואתה יקשה, ודהכא גזר דילמא מיטמא¹⁴, ולעיל¹⁵ אמר' מערמת אשה וטובלת בכגדים ולא גזר משום סחיטה. וי"ל

הגמ' דה"ל דאין גזר משום סחיטה אלא

11 קמא, אין 12 עיין בשבת מח' א דפס' דספודר אפומיה דכובא וכו', דחיישין לסחיטה אע"פ שבפשוט משמע דמיירי בין כפרש"י שם, אולם ר"ת כתב דמיירי במים. 13 עיין באור שמח פ"ט מהל' שבת ה"א, דגם הרמב"ם מחלק מלאכת סחיטה לשני אבות, אלא שלפ"ד דעתו החולק הוא בין פירות דבהן יש סוחט משום מפרק, ואלו כגדים יש סוחט משום מכבס, ולפי' ר"ת כגדים עצמם יש לחלק בין משקין שמכבסין בהם כמו מים, ששם סוחט משום מלכך, לבין משקין אחרים שאינם מכבסין ואין בהם משום מלכך אלא משום מפרק תולדה דדש, והנה לדעת הרמב"ם כתב הלפ"ף משנה שם דאף בשאר משקין יש בזה משום מלכך, ועיף במנ"ח מוסף השבת מלכך יג' סק"ד דתמזה אין פסק דאין סחיטה בשער, והרי יש כיבוס בשערה כמבואר בזבחים צג, ב-צד א, דיש כיבוס בשק שהוא עשוי משיער, ולפי' שיעור דומה לבגדים, ולמה לא יהא חייב על סחיטתו שיעור. 14 צ"ל מיטשאן ופה"ק וותיש תוס' שבת קיא, ב. 15 דה"ל 16 כ"ת תוס' הנ"ל, ועיין בפסקי דבנינו בידימא עז"ב, סי' ד, דביתוס דבינו שם שח' באופן אחר, דמאחר שלא התייר דק כדרך שהוא לברש מיכרא מילתא ולא אתי לידי סחיטה, וצ"ב למה לא תי' שם דמצוה שאנה ועיין בקרבן נתנאל פ"י אלה קשרים, ובידמא שם אות ע' דתי' זה דשאני במקום מצוה הוא תמזה דמוכה מסוגיית הגמ' לעיל יח, א דאפי' במקום מצוה גזרו שם יסחוט. 17 יומא עז, ב. 18 צ"ל דושש פ"י לא משום רחיצה. ועיין ברש"י שם דאיה תושש

דמשום מצוה הקל¹⁶. כא ההיא דאמר¹⁷ ההולך להקביל פני רבו ופני אביו ופני מי שגדול ממנו בחכמה חוצה בנהר ואינו פושט¹⁸, פ"י לאו משום רחיצה ולא משום סחיטה, ודע"ג דבשומד הפירות נמי אמר¹⁹ כה"ג²⁰, התם מיירי בגדיו שלא²¹ יגעו במים והחידוש אינו אלא דאע"ג דיום הכפורים אסור ברחיצה כי האי גונא שרי דלאו דרך רחיצה²².

וא"ת²³ מ"מ כי טבלה בכגדיה אף בלא סחיטה שורה היא אותם במים ששרייתו של בגד זהו כיבוס²⁴, כדאמר' בשבת²⁵ בגד שיש עליו לשלש מקנח בסמרטוטין, ואם היה של צור נותן עליה מים עד שתכלה ומפרש התם אבל בשל בגד לא דשריתו זהו כיבוס. וי"ל דודאי בדבר מלוכלך הוה שרייתו כיבוס, אבל בדבר נקי לא מיקרי כיבוס עד שיסחוט²⁶. ומהכא נשמע שאם טינף קטן על

בגדו שיש עליו לשלש מקנח בסמרטוטין, ואם היה של צור נותן עליה מים עד שתכלה ומפרש התם אבל בשל בגד לא דשריתו זהו כיבוס. וי"ל דודאי בדבר מלוכלך הוה שרייתו כיבוס, אבל בדבר נקי לא מיקרי כיבוס עד שיסחוט²⁶. ומהכא נשמע שאם טינף קטן על

משום רחיצה כיון שאינו מתכוין לשם רחיצה של מענו, וכו', במאירי שם. וצ"ב להסוברים דחמשה עיניו אסורים מדאורי' למה אינו חושש, ועיין בקרית ספר ריש הל' שביטות עשור דאפשר דרך רחיצה כל גופו הוי דאורי', ועיין בחזון יחזקאל יומא פ"ד ה"ז מה שדן ברבב"ר. 19 יומא שם. 20 כה"ק הריטב"א על תי' תוס' דמטעם מצוה הקלו, והרי מהולף לשמור פירותיו מוכר דאפי' היכא דליכא מצוה מותר. 21 צ"ל: כשבגדיו לא זכו. 22 תי' זה הוא חידוש שלא נמצא בדאשונים התמהים כמו הריטב"א הנ"ל בהע"ז²⁰, וראה מ"ב תקיף ס"ק יד. 23 כה"ק תוס' שבת קיא, ב. 24 מקור דין זה בזבחים צד, ב' ועיין במנ"ח מלאכת מלכך ד"ה ומסקינן, שתמה למה השמיט הרמב"ם דשרייתו זהו כיבוס חייב חטאת, וכן תמה בתרי' אדם, וראה שער הציון סי' שצ סק"ג דהגהות לעק"א אורי' סי' שיש ס"ג, ודאבני צד אורי' סי' קצט סק"ב. ועיין בביאור הגר"א אורי' סי' שיש דכתב הפ"ח משם הסמ"ג דלא אמרו בבגדי שרייתו זהו כיבוס דק במכוין לכיבוס. 25 קמב, בב"ב 26 יחזו אי' קמא בתוס' הנ"ל, דהנקא במקום שיש שיעור ומתנקה הכבוד אמר' דשרייתו זהו כיבוס, אבל בבגד נקי אין איסור, (ועיין בבב"ב אורי' סי' שיש שכתב המהרש"ב"ם משמע דאפי' בבגד נקי שרייתו זהו כיבוס), וי"ל דתי' דלא התייר לסובלת בבגדיה דק משום שאין זה דרך מלכך, אלא זהו דרך לכלוך, ולדעת שניהם מבואר דרך במקום שמתעקק הבגד אמרינן שרייתו זהו כיבוס, ודלא כדעת הידימים והטור דגם

אסור אם לעצים פטור³¹, ופריך אסור לעצים לא ליפות קרקע ניתה, ופי' אפי' שאינו מתכוין ליפות, פסיק רישיה ולא מוח הוא, שאי אפשר בלא דיפוי קרקע (הוא). ומשני בשלוקטן בקרקע פאגם, ופי' אי נמי בארעא דמחיה דלא נחא ליה, ואלמ' פסיק הישיח דלא נחא ליה שרי³², והר"ם³³ וזוהר דאייח וזי' דאומל דהייא נמי פטור אבל אסור קאמרי³⁴ הש"ס שם). אולם רבינו בתוספותיו שכתב עה, א ס"ל דאפי' היכא דלא איכפת ליה ואין לו נ"מ במלאכה שנעשתה אינו חייב, וכמו שהוכיחו הראשונים מסוגיות הגמ' בשבת קכ"א, א' 30' שבת קכ"א, א' 31' צ"ל: ליפות הקרקע חייב בכלשהו, אם לעצים פטור (בשיעור כלשהו, וחייב בקוצר לאכילה בשיעור כגורגרת). עיין בריטב"א בשבת שם (מהר"ל מוה"ק ע"מ תרס"א) שתמא על הערוך, דהרי טעמא דמורה ר"ש בפסיק רישא משום דכיון דלא סגי' דלא איתעביד מלאכה הרי הוא כאלו נתכוין, וא"כ אין נ"מ בין היכא דניחא ליה או אינו נחא ליה, לכן כתב דלא אמרו הפסיק רישא דלא איכפת ליה שרי ד"ש, רק בדבר שמחמת עצמו אינו נחשב מעשה ומלאכה, דכה"ג כשלא נחא ליה תוור הדבר למקומו ואינו מלאכה ואינו מעשה כגון ביפוי קרקע כלשהו, דיפוי קרקע כלשהו מצד עצמה אינה מלאכה, ולא הוי מלאכה רק כשהעושה צריך לזה, דאז מחשיב את הדיפוי קרקע למלאכה, וכן בממעט ענבים מתהרס אינה נחשבת מלאכה אלא משום חשיבות המצוה שיש צורך לחקן הדס זה שיהא ראוי למצוה, וכאשר אין לו צורך למצוה אין כאן מלאכה כלל. מדבריו למדנו חידוש גדול, דכל היכא דיש כאן מלאכה מצד עצמה, אין להתיר משום דהוי פסק דלא נחא ליה, דזה נחשב כמכור, וזה מלאכה גמורה, וחייב סקילה במויד וחטאת בשוגג לפי' הריטב"א אליבא דשיטת הערוך מחמיר וזה מש"ה החולקים על הערוך, וס"ל דכל פסק' דלא נחא ליה הוי מלשצ"ג ופטור אבל אסור, אבל להריטב"א ברוב המלאכות שהן נחשבות מלאכה מצד עצמן חייב חטאת, ועיין בשו"ע או"ח סי' שכ ס"ח דהביא מחזק הערוך, והחולקים עליו, וכתב בבאור הלכה שם ד"ה יש מי שמתיר, דנראה דהכרעת השו"ע להחמיר סתחולקים על הערוך, מ"מ יש ללמוד זכות על הנוהגים לחקל כהערוך, דיש לצחף עוד טעמים כדי לחקל ולבאר לפי באורו של הריטב"א בשיטת הערוך אין מקום לצחף את שיטת הערוך לחקל, דברוב פעמים חמלאכה היא גמורה מצד עצמה ולא הקל הערוך מה"ג, ואדרבה מחמיר טפי שיהא חייב בפסק' דלא נחא ליה, ועיין במ"ש בכהנות לחי' הר"ן שבת קיא, א' (מהר"ל מוה"ק הע"ה 90). 33' הו"ד בתוס' הנ"ל ופירש"א בכתובות שם. 34' והיינו טעמא, דהוי

מנהא אסור ליתחך מים עליו אלא מקנח פטור מהטורא³⁵. אסור ליתחך מים עליו אלא מקנח ומסוכריא דגדיותא, פי' בערוך³⁶ שאם אין כלל תחתיה מותר להדוקה, דאפי' דפסיק רישיה ולא מוח הוא שא"א שלא וסחוט, כיון דלא נחא ליה דכיון הנסחוט שרי³⁷, דפסק (ד) בכל מקום פסיק רישיה ולא נחא ליה שרי, והביא ראיה מההיא³⁸ דהמלקט זרדים ליפות הקרקע וזוהר³⁹ ומהר"ם⁴⁰ ומהר"ל⁴¹ ומהר"ם⁴² ומהר"ם⁴³ ומהר"ם⁴⁴ ומהר"ם⁴⁵ ומהר"ם⁴⁶ ומהר"ם⁴⁷ ומהר"ם⁴⁸ ומהר"ם⁴⁹ ומהר"ם⁵⁰ ומהר"ם⁵¹ ומהר"ם⁵² ומהר"ם⁵³ ומהר"ם⁵⁴ ומהר"ם⁵⁵ ומהר"ם⁵⁶ ומהר"ם⁵⁷ ומהר"ם⁵⁸ ומהר"ם⁵⁹ ומהר"ם⁶⁰ ומהר"ם⁶¹ ומהר"ם⁶² ומהר"ם⁶³ ומהר"ם⁶⁴ ומהר"ם⁶⁵ ומהר"ם⁶⁶ ומהר"ם⁶⁷ ומהר"ם⁶⁸ ומהר"ם⁶⁹ ומהר"ם⁷⁰ ומהר"ם⁷¹ ומהר"ם⁷² ומהר"ם⁷³ ומהר"ם⁷⁴ ומהר"ם⁷⁵ ומהר"ם⁷⁶ ומהר"ם⁷⁷ ומהר"ם⁷⁸ ומהר"ם⁷⁹ ומהר"ם⁸⁰ ומהר"ם⁸¹ ומהר"ם⁸² ומהר"ם⁸³ ומהר"ם⁸⁴ ומהר"ם⁸⁵ ומהר"ם⁸⁶ ומהר"ם⁸⁷ ומהר"ם⁸⁸ ומהר"ם⁸⁹ ומהר"ם⁹⁰ ומהר"ם⁹¹ ומהר"ם⁹² ומהר"ם⁹³ ומהר"ם⁹⁴ ומהר"ם⁹⁵ ומהר"ם⁹⁶ ומהר"ם⁹⁷ ומהר"ם⁹⁸ ומהר"ם⁹⁹ ומהר"ם¹⁰⁰ ומהר"ם¹⁰¹ ומהר"ם¹⁰² ומהר"ם¹⁰³ ומהר"ם¹⁰⁴ ומהר"ם¹⁰⁵ ומהר"ם¹⁰⁶ ומהר"ם¹⁰⁷ ומהר"ם¹⁰⁸ ומהר"ם¹⁰⁹ ומהר"ם¹¹⁰ ומהר"ם¹¹¹ ומהר"ם¹¹² ומהר"ם¹¹³ ומהר"ם¹¹⁴ ומהר"ם¹¹⁵ ומהר"ם¹¹⁶ ומהר"ם¹¹⁷ ומהר"ם¹¹⁸ ומהר"ם¹¹⁹ ומהר"ם¹²⁰ ומהר"ם¹²¹ ומהר"ם¹²² ומהר"ם¹²³ ומהר"ם¹²⁴ ומהר"ם¹²⁵ ומהר"ם¹²⁶ ומהר"ם¹²⁷ ומהר"ם¹²⁸ ומהר"ם¹²⁹ ומהר"ם¹³⁰ ומהר"ם¹³¹ ומהר"ם¹³² ומהר"ם¹³³ ומהר"ם¹³⁴ ומהר"ם¹³⁵ ומהר"ם¹³⁶ ומהר"ם¹³⁷ ומהר"ם¹³⁸ ומהר"ם¹³⁹ ומהר"ם¹⁴⁰ ומהר"ם¹⁴¹ ומהר"ם¹⁴² ומהר"ם¹⁴³ ומהר"ם¹⁴⁴ ומהר"ם¹⁴⁵ ומהר"ם¹⁴⁶ ומהר"ם¹⁴⁷ ומהר"ם¹⁴⁸ ומהר"ם¹⁴⁹ ומהר"ם¹⁵⁰ ומהר"ם¹⁵¹ ומהר"ם¹⁵² ומהר"ם¹⁵³ ומהר"ם¹⁵⁴ ומהר"ם¹⁵⁵ ומהר"ם¹⁵⁶ ומהר"ם¹⁵⁷ ומהר"ם¹⁵⁸ ומהר"ם¹⁵⁹ ומהר"ם¹⁶⁰ ומהר"ם¹⁶¹ ומהר"ם¹⁶² ומהר"ם¹⁶³ ומהר"ם¹⁶⁴ ומהר"ם¹⁶⁵ ומהר"ם¹⁶⁶ ומהר"ם¹⁶⁷ ומהר"ם¹⁶⁸ ומהר"ם¹⁶⁹ ומהר"ם¹⁷⁰ ומהר"ם¹⁷¹ ומהר"ם¹⁷² ומהר"ם¹⁷³ ומהר"ם¹⁷⁴ ומהר"ם¹⁷⁵ ומהר"ם¹⁷⁶ ומהר"ם¹⁷⁷ ומהר"ם¹⁷⁸ ומהר"ם¹⁷⁹ ומהר"ם¹⁸⁰ ומהר"ם¹⁸¹ ומהר"ם¹⁸² ומהר"ם¹⁸³ ומהר"ם¹⁸⁴ ומהר"ם¹⁸⁵ ומהר"ם¹⁸⁶ ומהר"ם¹⁸⁷ ומהר"ם¹⁸⁸ ומהר"ם¹⁸⁹ ומהר"ם¹⁹⁰ ומהר"ם¹⁹¹ ומהר"ם¹⁹² ומהר"ם¹⁹³ ומהר"ם¹⁹⁴ ומהר"ם¹⁹⁵ ומהר"ם¹⁹⁶ ומהר"ם¹⁹⁷ ומהר"ם¹⁹⁸ ומהר"ם¹⁹⁹ ומהר"ם²⁰⁰ ומהר"ם²⁰¹ ומהר"ם²⁰² ומהר"ם²⁰³ ומהר"ם²⁰⁴ ומהר"ם²⁰⁵ ומהר"ם²⁰⁶ ומהר"ם²⁰⁷ ומהר"ם²⁰⁸ ומהר"ם²⁰⁹ ומהר"ם²¹⁰ ומהר"ם²¹¹ ומהר"ם²¹² ומהר"ם²¹³ ומהר"ם²¹⁴ ומהר"ם²¹⁵ ומהר"ם²¹⁶ ומהר"ם²¹⁷ ומהר"ם²¹⁸ ומהר"ם²¹⁹ ומהר"ם²²⁰ ומהר"ם²²¹ ומהר"ם²²² ומהר"ם²²³ ומהר"ם²²⁴ ומהר"ם²²⁵ ומהר"ם²²⁶ ומהר"ם²²⁷ ומהר"ם²²⁸ ומהר"ם²²⁹ ומהר"ם²³⁰ ומהר"ם²³¹ ומהר"ם²³² ומהר"ם²³³ ומהר"ם²³⁴ ומהר"ם²³⁵ ומהר"ם²³⁶ ומהר"ם²³⁷ ומהר"ם²³⁸ ומהר"ם²³⁹ ומהר"ם²⁴⁰ ומהר"ם²⁴¹ ומהר"ם²⁴² ומהר"ם²⁴³ ומהר"ם²⁴⁴ ומהר"ם²⁴⁵ ומהר"ם²⁴⁶ ומהר"ם²⁴⁷ ומהר"ם²⁴⁸ ומהר"ם²⁴⁹ ומהר"ם²⁵⁰ ומהר"ם²⁵¹ ומהר"ם²⁵² ומהר"ם²⁵³ ומהר"ם²⁵⁴ ומהר"ם²⁵⁵ ומהר"ם²⁵⁶ ומהר"ם²⁵⁷ ומהר"ם²⁵⁸ ומהר"ם²⁵⁹ ומהר"ם²⁶⁰ ומהר"ם²⁶¹ ומהר"ם²⁶² ומהר"ם²⁶³ ומהר"ם²⁶⁴ ומהר"ם²⁶⁵ ומהר"ם²⁶⁶ ומהר"ם²⁶⁷ ומהר"ם²⁶⁸ ומהר"ם²⁶⁹ ומהר"ם²⁷⁰ ומהר"ם²⁷¹ ומהר"ם²⁷² ומהר"ם²⁷³ ומהר"ם²⁷⁴ ומהר"ם²⁷⁵ ומהר"ם²⁷⁶ ומהר"ם²⁷⁷ ומהר"ם²⁷⁸ ומהר"ם²⁷⁹ ומהר"ם²⁸⁰ ומהר"ם²⁸¹ ומהר"ם²⁸² ומהר"ם²⁸³ ומהר"ם²⁸⁴ ומהר"ם²⁸⁵ ומהר"ם²⁸⁶ ומהר"ם²⁸⁷ ומהר"ם²⁸⁸ ומהר"ם²⁸⁹ ומהר"ם²⁹⁰ ומהר"ם²⁹¹ ומהר"ם²⁹² ומהר"ם²⁹³ ומהר"ם²⁹⁴ ומהר"ם²⁹⁵ ומהר"ם²⁹⁶ ומהר"ם²⁹⁷ ומהר"ם²⁹⁸ ומהר"ם²⁹⁹ ומהר"ם³⁰⁰ ומהר"ם³⁰¹ ומהר"ם³⁰² ומהר"ם³⁰³ ומהר"ם³⁰⁴ ומהר"ם³⁰⁵ ומהר"ם³⁰⁶ ומהר"ם³⁰⁷ ומהר"ם³⁰⁸ ומהר"ם³⁰⁹ ומהר"ם³¹⁰ ומהר"ם³¹¹ ומהר"ם³¹² ומהר"ם³¹³ ומהר"ם³¹⁴ ומהר"ם³¹⁵ ומהר"ם³¹⁶ ומהר"ם³¹⁷ ומהר"ם³¹⁸ ומהר"ם³¹⁹ ומהר"ם³²⁰ ומהר"ם³²¹ ומהר"ם³²² ומהר"ם³²³ ומהר"ם³²⁴ ומהר"ם³²⁵ ומהר"ם³²⁶ ומהר"ם³²⁷ ומהר"ם³²⁸ ומהר"ם³²⁹ ומהר"ם³³⁰ ומהר"ם³³¹ ומהר"ם³³² ומהר"ם³³³ ומהר"ם³³⁴ ומהר"ם³³⁵ ומהר"ם³³⁶ ומהר"ם³³⁷ ומהר"ם³³⁸ ומהר"ם³³⁹ ומהר"ם³⁴⁰ ומהר"ם³⁴¹ ומהר"ם³⁴² ומהר"ם³⁴³ ומהר"ם³⁴⁴ ומהר"ם³⁴⁵ ומהר"ם³⁴⁶ ומהר"ם³⁴⁷ ומהר"ם³⁴⁸ ומהר"ם³⁴⁹ ומהר"ם³⁵⁰ ומהר"ם³⁵¹ ומהר"ם³⁵² ומהר"ם³⁵³ ומהר"ם³⁵⁴ ומהר"ם³⁵⁵ ומהר"ם³⁵⁶ ומהר"ם³⁵⁷ ומהר"ם³⁵⁸ ומהר"ם³⁵⁹ ומהר"ם³⁶⁰ ומהר"ם³⁶¹ ומהר"ם³⁶² ומהר"ם³⁶³ ומהר"ם³⁶⁴ ומהר"ם³⁶⁵ ומהר"ם³⁶⁶ ומהר"ם³⁶⁷ ומהר"ם³⁶⁸ ומהר"ם³⁶⁹ ומהר"ם³⁷⁰ ומהר"ם³⁷¹ ומהר"ם³⁷² ומהר"ם³⁷³ ומהר"ם³⁷⁴ ומהר"ם³⁷⁵ ומהר"ם³⁷⁶ ומהר"ם³⁷⁷ ומהר"ם³⁷⁸ ומהר"ם³⁷⁹ ומהר"ם³⁸⁰ ומהר"ם³⁸¹ ומהר"ם³⁸² ומהר"ם³⁸³ ומהר"ם³⁸⁴ ומהר"ם³⁸⁵ ומהר"ם³⁸⁶ ומהר"ם³⁸⁷ ומהר"ם³⁸⁸ ומהר"ם³⁸⁹ ומהר"ם³⁹⁰ ומהר"ם³⁹¹ ומהר"ם³⁹² ומהר"ם³⁹³ ומהר"ם³⁹⁴ ומהר"ם³⁹⁵ ומהר"ם³⁹⁶ ומהר"ם³⁹⁷ ומהר"ם³⁹⁸ ומהר"ם³⁹⁹ ומהר"ם⁴⁰⁰ ומהר"ם⁴⁰¹ ומהר"ם⁴⁰² ומהר"ם⁴⁰³ ומהר"ם⁴⁰⁴ ומהר"ם⁴⁰⁵ ומהר"ם⁴⁰⁶ ומהר"ם⁴⁰⁷ ומהר"ם⁴⁰⁸ ומהר"ם⁴⁰⁹ ומהר"ם⁴¹⁰ ומהר"ם⁴¹¹ ומהר"ם⁴¹² ומהר"ם⁴¹³ ומהר"ם⁴¹⁴ ומהר"ם⁴¹⁵ ומהר"ם⁴¹⁶ ומהר"ם⁴¹⁷ ומהר"ם⁴¹⁸ ומהר"ם⁴¹⁹ ומהר"ם⁴²⁰ ומהר"ם⁴²¹ ומהר"ם⁴²² ומהר"ם⁴²³ ומהר"ם⁴²⁴ ומהר"ם⁴²⁵ ומהר"ם⁴²⁶ ומהר"ם⁴²⁷ ומהר"ם⁴²⁸ ומהר"ם⁴²⁹ ומהר"ם⁴³⁰ ומהר"ם⁴³¹ ומהר"ם⁴³² ומהר"ם⁴³³ ומהר"ם⁴³⁴ ומהר"ם⁴³⁵ ומהר"ם⁴³⁶ ומהר"ם⁴³⁷ ומהר"ם⁴³⁸ ומהר"ם⁴³⁹ ומהר"ם⁴⁴⁰ ומהר"ם⁴⁴¹ ומהר"ם⁴⁴² ומהר"ם⁴⁴³ ומהר"ם⁴⁴⁴ ומהר"ם⁴⁴⁵ ומהר"ם⁴⁴⁶ ומהר"ם⁴⁴⁷ ומהר"ם⁴⁴⁸ ומהר"ם⁴⁴⁹ ומהר"ם⁴⁵⁰ ומהר"ם⁴⁵¹ ומהר"ם⁴⁵² ומהר"ם⁴⁵³ ומהר"ם⁴⁵⁴ ומהר"ם⁴⁵⁵ ומהר"ם⁴⁵⁶ ומהר"ם⁴⁵⁷ ומהר"ם⁴⁵⁸ ומהר"ם⁴⁵⁹ ומהר"ם⁴⁶⁰ ומהר"ם⁴⁶¹ ומהר"ם⁴⁶² ומהר"ם⁴⁶³ ומהר"ם⁴⁶⁴ ומהר"ם⁴⁶⁵ ומהר"ם⁴⁶⁶ ומהר"ם⁴⁶⁷ ומהר"ם⁴⁶⁸ ומהר"ם⁴⁶⁹ ומהר"ם⁴⁷⁰ ומהר"ם⁴⁷¹ ומהר"ם⁴⁷² ומהר"ם⁴⁷³ ומהר"ם⁴⁷⁴ ומהר"ם⁴⁷⁵ ומהר"ם⁴⁷⁶ ומהר"ם⁴⁷⁷ ומהר"ם⁴⁷⁸ ומהר"ם⁴⁷⁹ ומהר"ם⁴⁸⁰ ומהר"ם⁴⁸¹ ומהר"ם⁴⁸² ומהר"ם⁴⁸³ ומהר"ם⁴⁸⁴ ומהר"ם⁴⁸⁵ ומהר"ם⁴⁸⁶ ומהר"ם⁴⁸⁷ ומהר"ם⁴⁸⁸ ומהר"ם⁴⁸⁹ ומהר"ם⁴⁹⁰ ומהר"ם⁴⁹¹ ומהר"ם⁴⁹² ומהר"ם⁴⁹³ ומהר"ם⁴⁹⁴ ומהר"ם⁴⁹⁵ ומהר"ם⁴⁹⁶ ומהר"ם⁴⁹⁷ ומהר"ם⁴⁹⁸ ומהר"ם⁴⁹⁹ ומהר"ם⁵⁰⁰ ומהר"ם⁵⁰¹ ומהר"ם⁵⁰² ומהר"ם⁵⁰³ ומהר"ם⁵⁰⁴ ומהר"ם⁵⁰⁵ ומהר"ם⁵⁰⁶ ומהר"ם⁵⁰⁷ ומהר"ם⁵⁰⁸ ומהר"ם⁵⁰⁹ ומהר"ם⁵¹⁰ ומהר"ם⁵¹¹ ומהר"ם⁵¹² ומהר"ם⁵¹³ ומהר"ם⁵¹⁴ ומהר"ם⁵¹⁵ ומהר"ם⁵¹⁶ ומהר"ם⁵¹⁷ ומהר"ם⁵¹⁸ ומהר"ם⁵¹⁹ ומהר"ם⁵²⁰ ומהר"ם⁵²¹ ומהר"ם⁵²² ומהר"ם⁵²³ ומהר"ם⁵²⁴ ומהר"ם⁵²⁵ ומהר"ם⁵²⁶ ומהר"ם⁵²⁷ ומהר"ם⁵²⁸ ומהר"ם⁵²⁹ ומהר"ם⁵³⁰ ומהר"ם⁵³¹ ומהר"ם⁵³² ומהר"ם⁵³³ ומהר"ם⁵³⁴ ומהר"ם⁵³⁵ ומהר"ם⁵³⁶ ומהר"ם⁵³⁷ ומהר"ם⁵³⁸ ומהר"ם⁵³⁹ ומהר"ם⁵⁴⁰ ומהר"ם⁵⁴¹ ומהר"ם⁵⁴² ומהר"ם⁵⁴³ ומהר"ם⁵⁴⁴ ומהר"ם⁵⁴⁵ ומהר"ם⁵⁴⁶ ומהר"ם⁵⁴⁷ ומהר"ם⁵⁴⁸ ומהר"ם⁵⁴⁹ ומהר"ם⁵⁵⁰ ומהר"ם⁵⁵¹ ומהר"ם⁵⁵² ומהר"ם⁵⁵³ ומהר"ם⁵⁵⁴ ומהר"ם⁵⁵⁵ ומהר"ם⁵⁵⁶ ומהר"ם⁵⁵⁷ ומהר"ם⁵⁵⁸ ומהר"ם⁵⁵⁹ ומהר"ם⁵⁶⁰ ומהר"ם⁵⁶¹ ומהר"ם⁵⁶² ומהר"ם⁵⁶³ ומהר"ם⁵⁶⁴ ומהר"ם⁵⁶⁵ ומהר"ם⁵⁶⁶ ומהר"ם⁵⁶⁷ ומהר"ם⁵⁶⁸ ומהר"ם⁵⁶⁹ ומהר"ם⁵⁷⁰ ומהר"ם⁵⁷¹ ומהר"ם⁵⁷² ומהר"ם⁵⁷³ ומהר"ם⁵⁷⁴ ומהר"ם⁵⁷⁵ ומהר"ם⁵⁷⁶ ומהר"ם⁵⁷⁷ ומהר"ם⁵⁷⁸ ומהר"ם⁵⁷⁹ ומהר"ם⁵⁸⁰ ומהר"ם⁵⁸¹ ומהר"ם⁵⁸² ומהר"ם⁵⁸³ ומהר"ם⁵⁸⁴ ומהר"ם⁵⁸⁵ ומהר"ם⁵⁸⁶ ומהר"ם⁵⁸⁷ ומהר"ם⁵⁸⁸ ומהר"ם⁵⁸⁹ ומהר"ם⁵⁹⁰ ומהר"ם⁵⁹¹ ומהר"ם⁵⁹² ומהר"ם⁵⁹³ ומהר"ם⁵⁹⁴ ומהר"ם⁵⁹⁵ ומהר"ם⁵⁹⁶ ומהר"ם⁵⁹⁷ ומהר"ם⁵⁹⁸ ומהר"ם⁵⁹⁹ ומהר"ם⁶⁰⁰ ומהר"ם⁶⁰¹ ומהר"ם⁶⁰² ומהר"ם⁶⁰³ ומהר"ם⁶⁰⁴ ומהר"ם⁶⁰⁵ ומהר"ם⁶⁰⁶ ומהר"ם⁶⁰⁷ ומהר"ם⁶⁰⁸ ומהר"ם⁶⁰⁹ ומהר"ם⁶¹⁰ ומהר"ם⁶¹¹ ומהר"ם⁶¹² ומהר"ם⁶¹³ ומהר"ם⁶¹⁴ ומהר"ם⁶¹⁵ ומהר"ם⁶¹⁶ ומהר"ם⁶¹⁷ ומהר"ם⁶¹⁸ ומהר"ם⁶¹⁹ ומהר"ם⁶²⁰ ומהר"ם⁶²¹ ומהר"ם⁶²² ומהר"ם⁶²³ ומהר"ם⁶²⁴ ומהר"ם⁶²⁵ ומהר"ם⁶²⁶ ומהר"ם⁶²⁷ ומהר"ם⁶²⁸ ומהר"ם⁶²⁹ ומהר"ם⁶³⁰ ומהר"ם⁶³¹ ומהר"ם⁶³² ומהר"ם⁶³³ ומהר"ם⁶³⁴ ומהר"ם⁶³⁵ ומהר"ם⁶³⁶ ומהר"ם⁶³⁷ ומהר"ם⁶³⁸ ומהר"ם⁶³⁹ ומהר"ם⁶⁴⁰ ומהר"ם⁶⁴¹ ומהר"ם⁶⁴² ומהר"ם⁶⁴³ ומהר"ם⁶⁴⁴ ומהר"ם⁶⁴⁵ ומהר"ם⁶⁴⁶ ומהר"ם⁶⁴⁷ ומהר"ם⁶⁴⁸ ומהר"ם⁶⁴⁹ ומהר"ם⁶⁵⁰ ומהר"ם⁶⁵¹ ומהר"ם⁶⁵² ומהר"ם⁶⁵³ ומהר"ם⁶⁵⁴ ומהר"ם⁶⁵⁵ ומהר"ם⁶⁵⁶ ומהר"ם⁶⁵⁷ ומהר"ם⁶⁵⁸ ומהר"ם⁶⁵⁹ ומהר"ם⁶⁶⁰ ומהר"ם⁶⁶¹ ומהר"ם⁶⁶² ומהר"ם⁶⁶³ ומהר"ם⁶⁶⁴ ומהר"ם⁶⁶⁵ ומהר"ם⁶⁶⁶ ומהר"ם⁶⁶⁷ ומהר"ם⁶⁶⁸ ומהר"ם⁶⁶⁹ ומהר"ם⁶⁷⁰ ומהר"ם⁶⁷¹ ומהר"ם⁶⁷² ומהר"ם⁶⁷³ ומהר"ם⁶⁷⁴ ומהר"ם⁶⁷⁵ ומהר"ם⁶⁷⁶ ומהר"ם⁶⁷⁷ ומהר"ם⁶⁷⁸ ומהר"ם⁶⁷⁹ ומהר"ם⁶⁸⁰ ומהר"ם⁶⁸¹ ומהר"ם⁶⁸² ומהר"ם⁶⁸³ ומהר"ם⁶⁸⁴ ומהר"ם⁶⁸⁵ ומהר"ם⁶⁸⁶ ומהר"ם⁶⁸⁷ ומהר"ם⁶⁸⁸ ומהר"ם⁶⁸⁹ ומהר"ם⁶⁹⁰ ומהר"ם⁶⁹¹ ומהר"ם⁶⁹² ומהר"ם⁶⁹³ ומהר"ם⁶⁹⁴ ומהר"ם⁶⁹⁵ ומהר"ם⁶⁹⁶ ומהר"ם⁶⁹⁷ ומהר"ם⁶⁹⁸ ומהר"ם⁶⁹⁹ ומהר"ם⁷⁰⁰ ומהר"ם⁷⁰¹ ומהר"ם⁷⁰² ומהר"ם⁷⁰³ ומהר"ם⁷⁰⁴ ומהר"ם⁷⁰⁵ ומהר"ם⁷⁰⁶ ומהר"ם⁷⁰⁷ ומהר"ם⁷⁰⁸ ומהר"ם⁷⁰⁹ ומהר"ם⁷¹⁰ ומהר"ם⁷¹¹ ומהר"ם⁷¹² ומהר"ם⁷¹³ ומהר"ם⁷¹⁴ ומהר"ם⁷¹⁵ ומהר"ם⁷¹⁶ ומהר"ם⁷¹⁷ ומהר"ם⁷¹⁸ ומהר"ם⁷¹⁹ ומהר"ם⁷²⁰ ומהר"ם⁷²¹ ומהר"ם⁷²² ומהר"ם⁷²³ ומהר"ם⁷²⁴ ומהר"ם⁷²⁵ ומהר"ם⁷²⁶ ומהר"ם⁷²⁷ ומהר"ם⁷²⁸ ומהר"ם⁷²⁹ ומהר"ם⁷³⁰ ומהר"ם⁷³¹ ומהר"ם⁷³² ומהר"ם⁷³³ ומהר"ם⁷³⁴ ומהר"ם⁷³⁵ ומהר"ם⁷³⁶ ומהר"ם⁷³⁷ ומהר"ם⁷³⁸ ומהר"ם⁷³⁹ ומהר"ם⁷⁴⁰ ומהר"ם⁷⁴¹ ומהר"ם⁷⁴² ומהר"ם⁷⁴³ ומהר"ם⁷⁴⁴ ומהר"ם⁷⁴⁵ ומהר"ם⁷⁴⁶ ומהר"ם⁷⁴⁷ ומהר"ם⁷⁴⁸ ומהר"ם⁷⁴⁹ ומהר"ם⁷⁵⁰ ומהר"ם⁷⁵¹ ומהר"ם⁷⁵² ומהר"ם⁷⁵³ ומהר"ם⁷⁵⁴ ומהר"ם⁷⁵⁵ ומהר"ם⁷⁵⁶ ומהר"ם⁷⁵⁷ ומהר"ם⁷⁵⁸ ומהר"ם⁷⁵⁹ ומהר"ם⁷⁶⁰ ומהר"ם⁷⁶¹ ומהר"ם⁷⁶² ומהר"ם⁷⁶³ ומהר"ם⁷⁶⁴ ומהר"ם⁷⁶⁵ ומהר"ם⁷⁶⁶ ומהר"ם⁷⁶⁷ ומהר"ם⁷⁶⁸ ומהר"ם⁷⁶⁹ ומהר"ם⁷⁷⁰ ומהר"ם⁷⁷¹ ומהר"ם⁷⁷² ומהר"ם⁷⁷³ ומהר"ם⁷⁷⁴ ומהר"ם⁷⁷⁵ ומהר"ם⁷⁷⁶ ומהר"ם⁷⁷⁷ ומהר"ם⁷⁷⁸ ומהר"ם⁷⁷⁹ ומהר"ם⁷⁸⁰ ומהר"ם⁷⁸¹ ומהר"ם⁷⁸² ומהר"ם⁷⁸³ ומהר"ם⁷⁸⁴ ומהר"ם⁷⁸⁵ ומהר"ם⁷⁸⁶ ומהר"ם⁷⁸⁷ ומהר"ם⁷⁸⁸ ומהר"ם⁷⁸⁹ ומהר"ם⁷⁹⁰ ומהר"ם⁷⁹¹ ומהר"ם⁷⁹² ומהר"ם⁷⁹³ ומהר"ם⁷⁹⁴ ומהר"ם⁷⁹⁵ ומהר"ם⁷⁹⁶ ומהר"ם⁷⁹⁷ ומהר"ם⁷⁹⁸ ומהר"ם⁷⁹⁹ ומהר"ם⁸⁰⁰ ומהר"ם⁸⁰¹ ומהר"ם⁸⁰² ומהר"ם⁸⁰³ ומהר"ם⁸⁰⁴ ומהר"ם⁸⁰⁵ ומהר"ם⁸⁰⁶ ומהר"ם⁸⁰⁷ ומהר"ם⁸⁰⁸ ומהר"ם⁸⁰⁹ ומהר"ם⁸¹⁰ ומהר"ם⁸¹¹ ומהר"ם⁸¹² ומהר"ם⁸¹³ ומהר"ם⁸¹⁴ ומהר"ם⁸¹⁵ ומהר"ם⁸¹⁶ ומהר"ם⁸¹⁷ ומהר"ם⁸¹⁸ ומהר"ם⁸¹⁹ ומהר"ם

ועתה מביאים ראיה להחזיר מההיא דסוכה³⁵ הדס שענפיו³⁶ מרובים מעליו פסול, וקאמי ממעטן אפי' בי"ט, ופריך והא מתקן מנא הוא ומשני שליקטן לאכילה ואינו מתכוין לתיקונו, והא פסיק רישיה ולא ימות הוא, ומשני דאית ליה הושענא אחריתי, אלמא כיון דלא איכפת ליה בתיקוניה שרי ואע"ג דהוי פסיק רישיה. ואומ' הר"י דאיכא³⁷ ראייה דכיון דאית ליה הושענא א"כ האי הדס לא קאי להיות הושענא ולא הוי מתקן כלל³⁸.
ראייה אחרת להיתור³⁹ שפרושו⁴⁰ מותר אם למימיהן פטור אבל אסור. פי' ירקות כבושות בחומץ, אלמא לגוף⁴¹ הירק שאינו צריך למים מותר לכתחלה, אע"ג דפסיק רישיה ולא ימות הוא. והר"י אומר דהתם לא הוי סחיטה

דסחיטה לא הוי אלא במפרק אוכל מתוך פסולת, והכא אוכל ואוכל הוא והוי כאוכלא דאיפרת⁴². וראיה לדבר דאפי' למימיהן פטור ואין בו איסורא⁴³ דרבנן דמיחזי כסוחט, ולגופיה דלא מיחזי כסוחט שרי לכתחלה. ומיהו הר"י (ש)הביא ראיה ברורה לאסור פסיק רישיה דלא ניחא ליה דאמ' ⁴⁴ בשבת ספוג אם יש לו עור בית אחיזה מקנח בו, ואם לאו אסור לקנח בו, ומאי טעמ' לאו משום דכי נקיט ליה בידיה אי אפשר בלא סחיטה, ואע"ג דלא ניחא ליה באותה סחיטה שיעשה בידו אפי' הכי אסור, דהא לאו מצוה למימר דניחא ליה שיפלו על הבגד דודאי משום הכי לא אסיר דהא ביש בו עור בית אחיזה שרי⁴⁵.

משלאצל"ג ופטור אבל אסור לשיטת ר' שמעון. ובביאור מח' הערוך וש"ד עיין בדו"ח לרעק"א מערכה י אות ח וקוב"ש כתובות אות יח. ודעת רעק"א דפטור אבל אסור משום מלאכת מחשבת דהוי משאצל"ג אבל בכל התורה כולה לשיטת ר"י חייב מדאורי, אולם לדעת הקוב"ש פטור אבל אסור מדרבנן אטו מקום שיהא פסק"ר דניחא ליה, ולכן בכל התורה ג"כ יהא רק איסור דרבנן, והקוב"ש מוכיח כך מהא דדחה ר"י הוכחת הערוך מגמ' זבחים צא, ב גבי מזלף יין ע"ג אש המערכה ולא חיישין לכיבוי משום דהוי פסק"ר דלא ניחא, ולדעת ר"י שאני מצוה, ובפשטות הכוונה דבמקום מצוה לא גזרו רבנן. ואפשר דרעק"א יפרש דשאני מצוה שמושכת כוונת העושה למצוה ואין בו כוונה כלל לכיבוי, ולא דמי לכל פסק"ר דלא ניחא ליה. ³⁵ לג, ב. ³⁶ צ"ל: ענביו. ³⁷ צ"ל: דאינה. ³⁸ עיין בתוס' רבינו בשבת קג, א ובאור זרוע הל' שבת סי' נט וז"ל: הואיל ואית ליה הושענא אחריתא שרי לר"ש, דשמא לעולם לא יהא צריך לשניה, ואשתכח דלא תיקן כלי ולא פסיק רישא הוא, אבל לרבי יהודה אסור דשמא יצטוך לה ואיגלאי מילתא דעבד כלי, עכ"ל. ומזה כתב להוכיח הביאור הלכה סי' שטז ס"ג כשיטת הט"ז המחודשת דספק פסיק רישא מותר, דהוי בכלל דבר שאין מתכוין, וכתב דאפשר לדחות, דשמא כאן תלוי הדבר בדבר שבעתיד, וקצת דמי לגרירת כסא וספסל שאין הדבר ברור בשעת העשיה שנעשית מלאכה, אבל באופן שעושה מעשה צידה גמור כגון שסוגר התיבה ומסופק שמא יש בתוכה זבובים, אפשר דיש לאסור ככל ספיקא דאורי לחומרא, וכמ"ש רעק"א ביו"ד סי' פז ס"ו. ועיין בתוס' שם וביומא שם, וברשב"א בכתובות ו, א שדחו ראיה

זו באופן אחר, דאין מיעוט הענבים מלאכה דאורי אלא דרבנן דמיחזי כמתקן מנא, וכשאנו נהנה מותר, וראה מ"ש המגיה לחי' הרשב"א (מהדור' מוה"ק הע' 234), ועיין בתוס' רבינו בשבת שם דאפשר לדחות דאסור מדרבנן ומה שהותר בהדס משום דבמקום מצוה לא גזרו רבנן, וצ"ב הרי ממעט הוא במקום שיש לו הדס אחר, וא"כ אין כאן צורך מצוה. ³⁹ משבת קמה, א ומובאת ראיה זו ודחיית ר"י בתה"ח האי בכתובות ו, א. ⁴⁰ צ"ל: כבשים שסחטן לגופן. ⁴¹ צ"ל: כשסוחט לגוף וכו'. ⁴² דכשסחטן לגופן לא אחשביה למשקין והוי כמפרק אוכל מאוכל, וכ"כ הרשב"א שבת קמד, ב בסוחט פגעין כדי למתקן דמותר משום דלא אחשביה למשקין. ⁴³ צ"ל: אלא איסורא. ⁴⁴ שבת קמג, א. ⁴⁵ עיין בפסקי רבינו פי"ד משבת סי' ט דכתב דלא ס"ל להערוך בפסק"ר דלא ניחא מותר רק לגבי שבת דבעינן מלאכת מחשבת. אבל בכל התורה גם כה"ג חייב, והוכיח כן מהו"א של הגמ' בזבחים צא, ב דהקשו גבי מזלף יין על גבי אש המערכה, איך התירו לעשות כן והרי הוא מכבה, וע"כ שאפי' פסק"ר דלא ניחא חייב, (וראה קרבן נתנאל שם אות מ), וזה תמוה שהרי רבינו כאן מביא ראיה לשיטת הערוך מהדס של מצוה דמיירי ביו"ט דליכא מלאכת מחשבת, וכן תמוה מפסקי רבינו בפי' הבונה סי' א שהביא ראיה לשיטת הערוך מהגמ' בזבחים ממזלף ע"ג האש של המערכה, וממסקנת הגמ' שם דלר"ש מותר, וכה"ק רעק"א על שיטת הר"ן בשבת (מ, ב בדפי הרי"ף) דס"ל כרבינו דלא ס"ל להערוך להקל רק בשבת, ותמה דהר"ן מביא ראיה ממוכרי כסות שמוכרין כדרכן אע"פ שיש בזה פסק"ר ומותר משום דלא ניחא ליה, וע"כ שס"ל דהערוך בכל התורה

יעקב יש ליזהר שלא לישב בשבת ע"ג אסקופת הבית דילמא ישכח וירוק בר"ה אלא או כולו בפנים או כולו בחוץ). והא תוספת יום הכפורים דאורייתא הוא וקא אכלי עד שחשכה. והאי חשכה לאו חשכה ממש דאי איפשר לצמצם, ובלילה ממש פשיטא דאינן אוכלות אלא ר"ל עד חשכה⁵³, והיה להן להפסיק מודאי יום⁵⁴. וא"ת⁵⁵ והא מצות עשה שהזמן גרמה היא ונשים פטורות. וי"ל דבסוכה⁵⁶ מרבי לה מהכא מהאזרח לרבות הנשים, וע"כ לתוספת רבינהו דאי לעיקר והא⁵⁷ איכא כרת, ותיפוק לי משום דהשוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה⁵⁸, וא"כ משמע שצריך להפסיק מודאי יום.

וכמה. אומ' הר"י דמסתמא כל תוספת הוי מחצית שעה⁵⁹, כמו ערבי פסחים⁶⁰ סמוך

בקצת תוספת, וראה שם טעם נוסף. ועיין בחת"ס דרך בתוספת עינוי צריך להפסיק שיעור זמן מבעוד יום, אבל לגבי תוספת שבת סגי בכלשהו, וכ"כ תוס' מועד קטן ד, א ד"ה מה, ומשום כך לא הקשו בסוגיין דלא מחינן בנשים לגבי תוספת שבת. ומדבריו משמע דנשים חייבות בתוספת שבת. אכן דעת המנחת חנוך שיג ס"ק ט דנשים פטורות דהוי מ"ע שז"ג, וכן מצד השפת אמת ראש השנה ט, א בתוד"ה ורע"ק, ומיישב עפ"י תמיהת תוס' שם, אולם מזה שתוס' לא תי' כך משמע דנשים חייבות בתוספת שבת וכן דעת בית יצחק יו"ד ח"ב סי' קע"ג אות ה, ופרמ"ג אור"ח תרח מ"ז סק"א וראה שו"ת כתב סופר סי' נו. 55 כה"ק שטמ"ק ופנ"י. 56 סוכה כח, א. 57 צ"ל: דאי לעיקר הא איכא וכו'. 58 עיין בפנ"י שכתב ליישב דנשים פטורות דוקא מעשה גמור של קום ועשה, אבל עשה דעינוי יוהכ"פ שלא לאכול דהוי בשב ואל תעשה חייבות, וראה משה"ק עליו הצ"ח מתוס' קידושין לה, א ד"ה מעקה, וראה מה שתי' בהגהות שואל ומשיב, ועיין בחלקת יואב אור"ח סי' ל, דעינוי נחשב למצוה של קום ועשה, דצריך לקבל על עצמו התוספת. 59 מבואר כאן דכל תוספת בין לענין עינוי ביוהכ"פ ובין לענין תוספת שבת ויו"ט שיעורו מחצית שעה, וזמן זה הוא מלבד בין השמשות, ועיין במ"ב אור"ח סי' רסא סק"ב דהתוספת עם ביה"ש עולה כמעט חצי שעה. וצ"ע דכאן כתב רבינו דיש שיעור לתוספת, ואלו בתוספותיו לברכות כז א ד"ה דרב ובפסקיו שם סי' ו כתב דתוספת יש לה שיעור ולא ידעין השיעור, וכ"כ הרשב"א בסוגיין, וראה תוס' מועד קטן ד, א ד"ה מה דשיעור תוספת הוא כלשהו. 60 פסחים צט, ב.

מספקין. כף על הירך: מטפתין. כף אל כף. ולקמן מפרש שמא יתקן כלי שיר. ואתי לאתויי. מתוך שאין המבוי מקורה אינו נזכר להכיר שזה רשות היחיד וזה ר"ה⁴⁶. ומובא⁴⁷ ה"ר יעקב בה"ר שמואל שמעתי עליו שאוסר לישב על אסקופת הבית אלא או כולו חוץ או כולו פנים, דזימנין דרוקק לחוץ⁴⁸ או מטלטל חפץ ומביאו או מוציאו. ונ"ל דלמה שפי' הקונטרס מכאן אין ראייה, דהכא מיירי בבית זו מקורה⁴⁹. וקא מיגדר חצבייהו ומייתו להו. ול"ג ומייתין להו⁵⁰. ולא אמרי' להו ולא מידי ואע"ג דעברי אדרבנן דאמרי לא ליתוב ואינהו יתבי. תוספת יום הכפורים. להתחיל להתענות מבעוד יום דכתי' ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש. עד שחשכה גרים ולא משחשכה⁵¹. (לא⁵² ליתבי איניש אפומא דליחיא. אומ' ה"ר

כולה הקל. 46 כ"כ רש"י וראה בהגהות וצינונים דכ"ה בכ"י של רש"י. 47 צ"ל: ומשם וכו' וכ"כ בשטמ"ק משם תוס', ואינם לפנינו. 48 לכאן משמע דרוקק או מטלטל חפץ ומביאו או מוציאו, בכל חד מיניהו אית בהו משום הוצאה או משום מעביר ד' אמות ברה"ר, וראה רמ"א אור"ח סי' שיט סי"ז דהרוקק ברוח בשבת והרוח מפזר הרוק חייב משום זורה, ועיין בביאור הלכה שם דבספר אלפי מגשה כתב דברוקק החיוב משום מעביר ד' אמות, ומה שאמרו בירוש' משום זורה אינו אלא דרך דוגמא, דכמו בזורה חייב אע"פ שהרוח מסייעתו, כך חייב משום מעביר ד' אמות אע"פ שהרוח מסייעתו. 49 כ"כ רבינו בפסקיו בשבת בפ' תולין סי' יג דמותו לשבת על פתח החצר הפתוח לרה"ר או לכרמלית דמינכר מילתא ולא אתי לאתויי, וכ"פ בשו"ע אור"ח סי' שסה ס"ה, ומכאן שחיבור זה הוא של רבינו אשר. 50 כ"כ רש"י והיינו טעמא דלא גרסינן, דאי חזינן דמייתי להו, אמרינן להו דעברי אדאר, דבכי האי גונא ליכא למימר דמוטב שיהו שוגגין ואל יהיו מזידין, כ"כ בחי' בן הרמב"ן, ועיין בשטמ"ק דכתבו בתוס' (ואינם לפנינו) דגרסינן ליה, דמיירי דמוציאות ולא אדעתיהו דלית בזה אסור דאורייתא, וראה ח"י בן הרמב"ן, ועיין בבגדי יו"ט שמקיים הגי' ומפרש דקאי על מוצאי יוהכ"פ. 51 דאי משחשכה היו מוחין בהן, דבמה שיש עונש מפורש בתורה מחינן בהו, ראה רשב"א. 52 המוסגר בחצי עגול מיותר שכן הדברים הובאו כבר לעיל. 53 צ"ל: עד סמוך לחשכה. 54 כלומר, צריך להוסיף מחול על הקודש שיעור זמן חשוב, ולא לסמוך על קצת תוספת סמוך לחשיכה. וראה ר"ן שם, דלפיכך מחו בהן דלא סגי

משעוה שהיא חולקת בהנאה והוקצתה למצות
הוקצה לאיסורו וסודו והאיתנו ואע"כ בסוכה
במה שחיא אסורה, אלמ"ל טעמא דעצי סוכה
משום מוקצה ועוד כשמעתין נמ"ל משמע
טעמא משום מוקצה, אבל עצי סוכה דהוא
קדושה עליהו דאיתקצו ללשכתו באומ"ל
וה"ל דמין התורה אינו אסור רק עד הכשר
סוכה גזיראנן עד שישיחא לצלתו מרובה
מחמתה⁶⁴, דביתא אסור משום מוקצה וה"ל
אבל עצי סוכה דהוא קדושה עליהו מן
התורה [כשאינם]⁶⁵ לצורך הסוכה איתקצו
לשבעה אפי' התם לשאל⁶⁶ והר"ה פ"י זמן
התורה אינם אסורים אלא ששה סוכה על
עומדה, אפי' ⁶⁷ ליכא איסורא משום מוקצה
וכיון פריך ומ"ל מהני ביה תנאה, וה"ל המצי
לשוניי אה"נ דמהני תנאה לכי נפל, אלא

מ"ש בירושא אפשר ליישב דמיירי בסמוך לסכך ובלא
איסורייתא, כגון שלא התכוין לעבות את הסכך, וראה
אורח חיים סי' שס' דהקדוש קאז בדפנות, אבל בסכך
אע"פ שלא התכוין לעבות, מתבטל לגבי הסכך, וראה
ביאור הלכה שם, וישועות יעקב שם סק"ל. ⁶⁸ מהא
דאמרו שחל שם שמים על הסוכה, מה חג לה אף
סוכה לה. ⁶⁹ כה"ק תוד"ה אבל, רבינו פרץ,
נהרש"ב א, בסוגיין, ובה"ק חוג' בשבת קכ, א ד"ה סוכה
70 שבת מה, א. ⁷¹ חסר כאן, וצ"ל דאמרו אבל
וכו'. ⁷² צ"ל: לשבעה. ⁷³ הו"ד בתוס' כאן
ובשבת שם. ⁷⁴ מדיהטת לשון רבינו משמע דהא
דחלה קדושה על עצי סוכה היינו בסכך ולא בדפנות,
נב"כ בפסקיו בסוכה פ"ק מ"י ג, ובתוספותיו שם ט,
א וחולק שם על הרמב"ם דס"ל האף על הדפנות חל
שם שמים, ועיין במהרש"א בסוכה שם, ובהגהותיו של
ר"א מזרחי לסמ"ג הל' סוכה שתמהו דמלשון ד"ת
שהו"ד בתוס' בסוגיין משמע כשטת הרמב"ם, ועיין
בקרבן נתנאל שם אות כ' דיש ליישב דתמיהת
המהרש"א, דודאי לשיטת רבינו חל שם שמים רק על
הסכך, אולם קדושה זו חלה רק בשיעור המצומצם של
הכשר סוכה דהיינו שבעה על שבעה, ומ"ש ב' דפנות
וטפת, לדוגמא בעלמא נקט' כן, לומר דחל בשיעור
המצומצם בלבד, ומתבאר מדבריו דה"ל קאי על משך
אורך הסוכה, אולם מדר' משמע דה"ל קאי על עובי
הסכך ולכן אי אפשר למשב באופן הנ"ל, וראה שפת
אמת שם. ⁷⁵ בכ"י ממשמש. ⁷⁶ ב' תיבות
אלו ט"ס, ונרצ"ל: התחם לשעתו. ⁷⁷ הו"ד בתוד"ה
אבל, וראה מ"ש פאצור מפרש התלמוד סוכה צמ'
להל' ⁷⁸ צ"ל: אבל כשנפלה. ⁷⁹ צ"ל: אלא

למנהג שרמל וצ"ח ששה ורא"ל דאמרי ומואז
ביקט' מאז ליום הכפורים אלא אשה ספקו
מותר וזה ספיקו אסור⁶², ודאי יום נמי
אסור כדמשמע נמ"ל הכא, אלא משום ט' באב
נקט' ליה דמותר אפי' ספיקו⁶³, דבין השמשות
פסחת היכא דליכא שמשא בעלמא טוב לקבל
עליו שבת, שהרי שבת בין השמשות שלו
אסור⁶⁴. דבפ' במה מדליקין⁶⁵ פסק הלכה כד'
יהודה דאמ' בין השמשות ג' חלקי מיל, דמיל
הוי אלפים אמה וכו'. וראה שם שם
[ל' ב' מתני' באיסורייתא⁶⁶. שהניחן על גגון]
להציע ולא לצורך סכך⁶⁷. ומהני שם
מנין לעצי סוכה שאסורים. הכא משמע
דאיסור עצי סוכה דאורייתא⁶⁸. תימ"ל
דאמרינן⁷⁰ אין מוקצה לר"ש אלא שמן שבנר
קותר

⁶¹ פסחים נד, ב. ⁶² יש לבאר תמיהת רבינו,
דמשמע שבשבת רק ספיקו אסור דהיינו בין השמשות,
ותר' בעינן תוספת שבת מבעוד יום, וכה"ק חו"ק ב"ה
ט, א ד"ה ורע"ק, דאין משכחת לן הא בתנן בפ' במה
מדליקין, דאין מדליקין בספק חשכה והרי אסור
להדליק לפני כן משום תוספת. וראה מ"ש בשטמ"ק
בסוגיין דיש ליישב דבספק חשכה אסור אפי' ע"י
צבונ"ם, ואלו בזמן תוספת שמבעוד יום מותר ע"י
עבונ"ם. ועיין בשפת אמת בר"ה שם שדן ליישב דנשים
פטורות מתוספת דהוי מ"ע שהזמן גרמא ולגבן שפיר
אמרו דרק בספק חשכה אסור להדליק, ולכא' מדלא
תי' הראשונים כתי' של השפת אמת משמע דנקטו
דנשים חייבות בתוספת שבת, וראה לעיל ה' ⁵⁴.
⁶³ כ"כ ברבינו פרץ. ⁶⁴ לשון רבינו פרץ: וכן
בשבת מכיון שבא השמש צריך לקבל שבת שהרי בין
השמשות שלו אסור, עכ"ל. ונראה לבאר דרבינו ורבינו
פרץ ס"ל דמאז שנכסית השמש מעינינו זהו זמן שכתב
ראוי לקבל שבת, ואפשר להוסיף תוספת שבת זו עד
ביה"ש, ומבואר דס"ל כשיטת ד"ת הו"ד בתוס' בשבת
לד', ב דשתי שקיעות הן, הראשונה מתחלת מזמן
שהשמש מתכסה מעינינו עד מהלך שלשת רבעי מיל,
וזמן זה הוא יום גמור וכו' ראוי להוסיף מחול על
הקודש, ואחר זמן זה מתחילה שקיעת שניה שאדוכה
שלשת רבעי מיל, וזמן זה נקרא בין השמשות.
⁶⁵ שבת לד', ב. ⁶⁶ עיין בפסקי רבינו סי' ג, שכתב
גם תי' קמא דמיירי בנוטל מן הסמוך לדפנות, וראה
ביאור הלכה סי' תקיח ס"ח ד"ה והוא הדין, שדן אם
ב' תיבות פליגי אהדדי. ⁶⁷ דמדלא התיר אגוד' לא
בטליהו לגבי סכך, וכ"כ דש"ג ועיין ברשב"א דלפ'

[לא, א] מן הקרפף. מן⁸⁵ המפורר. וא⁸⁶ תיפוק לי משום מעמד כדאמ⁸⁷ האי מאן

משום מוקצה: 80 כה"ק תוס' בשבת יכב, א ד"ה סוכה: 81 שבת כב, א. 82 לפנינו שם: מנהג נה וכו'. 83 כ"כ לנשיב בתוספות רבנו. בשבת שם, ועיין בתוס' שם ד"ה סוכה שתי באופן אחר, והרמב"ן והתוס' ישנים שם תי' דבעינן לטעמא דמוקצה, כדי לאסור ביו"ט אחרון משום מגו דאי תקצאי ביתא. 84 מבוואר דאפי' בחול המועד יש מוקצה כל זמן שעדיין לא קיום את המצוה; אבל ביו"ט יש מוקצה אפי' לאחר קיום המצוה, וזה אחי שפיר למ"ש דפינו לעיל דכל מוקצה למצוה יסודה משום בזוי מצוה, ולכן כשאולא מצוה אול המוקצה. ועיין בשיטת הגאונים הו"ד בתני הר"ן שבת כב, א ד"ה אי נמי, וכ"ד ר"ז בתוס' שבת מה, א ד"ה שבנו, חשמן של חנוכה שנותה ביום אחרון צריך לשורפו והיו מוקצת למצוה, והו' דיש מוקצה גם לאחר קיום המצוה, ועיין במהרש"א שבת כב, א בתורה סוכה דנו"י סוכה אינם מוקצה בחול המועד, דאין מוקצה דק ביו"ט, ואפשר דאין זה סותר למ"ש ר"י בתוס' הנ"ל, דיש לחלק בין דבר שהוא גוף המצוה כגון שמן של חנוכה, דלגביו שייך שיהא מוקצה גם לאחר קיום המצוה; משא"כ נו"י סוכה שאינם גוף המצוה לא הוו מוקצה בחול, ועיין בקרני ראם שם אות א דמרש"י בשבת מה, א משמע דאפי' נו"י סוכה הוו מוקצה בחול המועד: 85 לפנינו: אפי' מן: 86 כה"ק ות"י תורה מן: 87 שבת